

Prima instanță: Judecătoria Bălți (jud. V. Pădurari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz)

ÎNCHEIERE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vera Topor,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Topor împotriva lui Viorel Florea, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Bălți, notarul public Ana Edu cu privire la încasarea valorii îmbunătățirilor și cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Viorel Florea împotriva Verei Topor, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți cu privire la evacuarea din bunul imobil fără acordarea altui spațiu locativ,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 27 iunie 2014 Vera Topor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Florea, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți solicitând recunoașterea dreptului de proprietate comună asupra bunului imobil amplasat pe xxxxx, să-i fie atribuită ½ cotă-parte din bunul imobil amplasat pe xxxxx, anularea parțială a certificatului de moștenitor nr. 5313 din 03 septembrie 2013 eliberat pe numele lui Viorel Florea, anularea parțială a înregistrării bunului imobil amplasat pe xxxxx, în Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a concubinat cu Alexei Florea din anul 2000 până la decesul acestuia, adică până la data de 21 noiembrie 2012. În acești ani au dus gospodăria în comun și au locuit împreună în bunul imobil amplasat pe xxxxx. Acest bun imobil îi aparținea cu drept de proprietate lui Alexei Florea, bun procurat de el însuși în anul 1984, după divorț cu prima sa soție. Fiind singur pe parcursul anilor 1984-2000, nu avea grijă de casă, aceasta fiind într-o stare deplorabilă. Venind în această gospodărie și văzând în ce stare era, a discutat cu concubinul Alexei Florea și au decis să aducă gospodăria la o stare mai bună, ceea ce presupunea investiții. La acel moment deținând în proprietate alt bun imobil, amplasat pe xxxxx, împreună cu concubinul au decis să înstrăineze bunul și să investească banii dobândiți în bunul imobil în care locuiau împreună. Astfel, la 10

mai 2006, a vândut bunul imobil ce-i aparținea cu drept de proprietate contra sumei de 104000 de lei și a investit mijloacele bănești în imobilul concubinului din xxxxx. Pe parcursul anilor locuiți împreună cu Alexei Florea, au efectuat lucrări de reparație capitală, au edificat construcții auxiliare și în atare circumstanțe are dreptul asupra unei cote-părți din bunul imobil amplasat pe xxxxx, deoarece a investit și ea surse financiare în acesta.

A menționat că după decesul lui Alexei Florea a fost telefonată de către Viorel Florea, care i-a comunicat să elibereze bunul imobil, din motiv că are cumpărători, cu toate că anterior a avut o înțelegere cu Alexei Florea referitor la moștenirea bunului imobil de către ea, deoarece a investit în acesta o sumă mare de bani. Pârâtul cunoștea despre acest fapt.

În drept, s-au invocat prevederile art. 46 alin.(1), (2), (3) Constituția Republicii Moldova, art.315-316 alin.(1), 344, 346, 370 alin. (1), 1422 Cod civil.

La 23 februarie 2016 Vera Topor a depus cerere de modificare a obiectului acțiunii și a solicitat încasarea de la Viorel Florea în beneficiul său a compensației bănești egală cu contribuția adusă îmbunătățirilor imobilului amplasat pe xxxxx.

În motivarea cererii s-a invocat că informația eliberată de Oficiul Cadastral Teritorial Bălți valoarea bunului integru la 05 februarie 2006 era de 337878 lei, iar Alexei Florea deținea în proprietate 1/6 cotă-parte din imobil.

Ulterior, prin cererea suplimentară depusă Vera Topor Vera a solicitat încasarea de la Viorel Florea în beneficiul său a compensației bănești în sumă de 275744 de lei egală cu contribuția adusă îmbunătățirilor imobilului amplasat pe xxxxx și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 22 iunie 2015, Viorel Florea, prin intermediul avocatului Gabriela Șoronga, a depus cerere de chemare în judecată reconvențională împotriva Verei Topor solicitând evacuarea Verei Topor din imobilul amplasat pe xxxxxx, cu numere cadastrale xxxxxx, xxxxx, 1/6 cotă-parte, proprietatea lui Viorel Florea, drept înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Bălți la 04 septembrie 2013, fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că nu este de acord cu pretențiile Verei Topor, or, concubinajul reprezintă un simplu mod de conviețuire între două persoane fără anumite obligații una față de cealaltă. În Republica Moldova doar căsătoria legal înregistrată, confirmată prin certificatul de căsătorie produce anumite consecințe juridice legate de regimul bunurilor dobândite pe perioada căsătoriei. Bunurile dobândite de concubini nu pot fi asimilate celor dobândite de către soți. Dacă unul dintre concubini nu figurează ca parte în actul de dobândire a unui imobil, el nu devine coproprietar, indiferent de durata conviețuirii, dar cel mult, titular al unui drept de creanță împotriva celui alt concubin, dacă se va dovedi acest fapt prin probe pertinente și concludente.

A precizat că în termenul legal a devenit unicul moștenitor al averii lui Alexei Florea, a acceptat succesiunea rămasă după decesul tatălui său. La 03 septembrie 2013 a obținut certificatul de moștenitor legal care atestă faptul că el este moștenitorul întregii averi lăsate de Alexei Florea, iar la 04 septembrie 2013 și-a înregistrat în registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra imobilului menționat. După înregistrarea dreptului de proprietate a dorit să se instaleze în imobil și a anunțat-o pe Vera Topor să elibereze imobilul ocupat.

Prin încheierea din 23 iunie 2015 a judecătoriei Bălți a fost atras în proces în

calitate de intervenient accesoriu notarul public Ana Edu.

Prin hotărârea din 28 iulie 2016 a Judecătorei Bălți s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vera Topor împotriva lui Viorel Florea, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți cu privire la încasarea compensației bănești; s-a admis acțiunea reconvențională înaintată de Viorel Florea împotriva Verei Topor, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Bălți cu privire la evacuarea din bunul imobil, fără acordarea altui spațiu locativ, cu evacuarea Verei Topor din bunul imobil amplasat pe xxxxxx, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin decizia din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Vera Topor și s-a menținut hotărârea din 28 iulie 2016 a Judecătorei Bălți.

Pentru a concluziona astfel, instanța de apel a reținut că întru confirmarea cheltuielilor suportate pentru îmbunătățirea imobilului amplasat pe xxxxx, Vera Topor a prezentat înscrieri simple, întocmite de ea personal, nefiind confirmate prin alte mijloace de probă, iar bonurile fiscale sunt eliberate pentru perioada anilor 2015-2016, ceea ce contravine declarațiilor ei, conform cărora lucrările de reparație au fost efectuate în perioada concubinajului cu Alexei Florea în anii 2000-2012. În opinia instanței de apel, este declarativ argumentul Verei Topor precum că banii dobândiți din vânzarea apartamentului său au fost investiți în imobilul concubinului, în sensul dat nefiind prezentată nici o probă concludentă și pertinentă.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu constituie temei de admitere a acțiunii Verei Topor nici faptul că după decesul concubinului a mai efectuat unele îmbunătățiri la imobil, deoarece bonurile fiscale prezentate nu confirmă că materialele de construcție au fost procurate pentru acest imobil. Mai mult ca atât, în perioada anilor 2015-2016 proprietar al bunului imobil era deja Viorel Florea, iar din materialele cauzei nu rezultă că preținsele îmbunătățiri au fost efectuate cu acordul proprietarului Viorel Florea.

Instanța de apel, din probele anexate la materialele cauzei și declarațiile părților, a constatat că Vera Topor, neavând nici un drept asupra bunului imobil litigios, îi încalcă proprietarului Viorel Florea dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra acestuia, astfel fiind întemeiată acțiunea privind evacuarea Verei Topor.

La 14 februarie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.5), Vera Topor a declarat recurs împotriva deciziei din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și hotărârea primei instanțe, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat toate probele pe cauza dată și nu au dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei date. Atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au examinat pricina sub toate aspectele, nu au verificat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii, nu au apreciat probele prezentate de către părți, în corespundere cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă. Instanțele au interpretat în mod eronat legea, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 24 octombrie 2017, iar Vera Topor a declarat recurs la 14 februarie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (Vol.II, f.d.5).

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 28 decembrie 2017, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.242), iar recurenta a recepționat-o la 02 ianuarie 2018, conform avizului de recepție (Vol.I, f.d.244). Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vera Topor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vera Topor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurent cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vera Topor.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vera Topor împotriva deciziei din 24 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic